

Tundide päältraulamisest.

A Lapp.

EESTI PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND

4687
7884

Sisu.

	<u>Lhn.</u>
1. Matemaatika algk. <u>I</u> kl.	1.
2. Emaueel algk. <u>III</u> kl.	2.
3. Kodulugu algk. <u>III</u> kl.	3.
4. Üldõpetus algk. <u>I</u> kl.	4.
5. Matemaatika algk. <u>II</u> kl.	8.
6. Emaueel algk. <u>II</u> kl.	9.
7. Emaueel algk. <u>IV</u> kl.	10.
8. Maateadus algk. <u>IV</u> kl.	11.
9. Võimlemine algk. <u>IV</u> kl.	13.
10. Matemaatika algk. <u>I</u> kl.	13.
11. Emaueel algk. <u>I</u> kl.	14.
12. Kõlblusõpetus algk. <u>II</u> kl.	17.
13. Emaueel algk. <u>II</u> kl.	18.
14. Matemaatika algk. <u>II</u> kl.	20.
15. Matemaatika algk. <u>I</u> kl.	22.
16. Emaueel algk. <u>II</u> kl.	22.
17. Emaueel algk. <u>I</u> kl.	24.
18. Matemaatika algk. <u>I</u> kl.	26.
19. Saksa keel algk. <u>I</u> kl.	27.
20. Ajalugu algk. <u>I</u> kl.	28.

1. tund algx. I klassis.

13. IX 29

Matemaatika Ep hra Limberg.

Tunni teem: kümnenemurdude liitmine ja lahutamine.

Tunni algul umbes 10 min. pühendati kordamisele: liideti ja lahutati päält kümnenemurde ning korrutati rahvus-
halisi arve.

Pärast kordamist hakati lahendamata sõnavüesandeid, samuti kümnenemurdude liitmisele ja lahutamisele. Ülesandeid võinud õpilased ise valida, kuna tarvitati kaarti süsteemi. Kahel õpilasele, kes teatud hulga ülesandeid lahendanud olid, anti järgmine ülesanne: palju olen ma naabrist pikem ja palju raskem? Selleks pidid õpilased ise end mõõtma ja kaaluma, et saada vastavaid andmeid.

Ülesannete lahendamine kestis tunni lõpuni

2. tund alg. III klassis.

õmanekel. õp. prl. Tapper.

Tunni teem: kodus õpitud tükkide „Tugram surmast“, „Käre ja mesilane“ ja „Raksi ja Raks“ läbitöötamine, ning vanasõnaol. Algul lasti iga tükk läbilugeda siis juttustada või võimaluse korral dramatiseerida, mis mõnedel õpilastel suurepäraselt õnnestus. Viimase tüki lõpul oli vanasõna, millelt mindi üle vanasõnade ja kõnekäändude kirjutamiselt. Näiteid võeti raamatust, kuid ka pääsõlendid õpilased palju. See kestis tunni lõpuni. Kodusens ülesandeks tehti kõnekäändude kirjutamise jätkamine.

Tund oli hästi elav, kuigi osa õpilasi sugugi osa ei võtnud. Lõvixind õpilased armastasid kaevata üksteise pääle.

3. tund algk. III klassis.

Kodulugu. õp. prl. Tapfer.

Tunni tem: põlluviljade alalhoidmine ja kartul.

Tunni alul oli vaba õppejutt: mida tehakse põlluviljadega enne paima panemist ja kuhu nad talveks pannakse. Siis mindi üle kartulile. Õpetaja seletas, kuidas need aeg olnud millal Eesti ei teatud mida-ki kartulist ja siis, kuidas teda vähe olnud. Ka õpilased võtsid sõna ja seletasid vanamalt, -isalt kuulduid seletusi nendest aegadest. Selle järel luges õpetaja ühe ajakirja artikli: "Siimine kartul Euroopas." Enne tunni lõppu räägiti ajast, millal hakati tarvitama Eesti kartulit, soti seda aega vanaisade - emade vanadusega.

Tunni juures olid õpilased huviga.

1-3 tundi algk. I klasis.

19. IX 29.

Üldõpetus. Õp. pr. Butnovskij.

Tunni tum. arvude individualiseerimine 1-10.
Sissejuhatuseks andis õpetaja elava ülesande: Linda armastab mainustada, aga mida ta just kõige enam armastab? Mitmesuguste maiustuste mainustuste kõrval nimetati ka õuna. Seejärel andis õpetaja järgmise ülesande arutamiseks: Sakis kastis 6 õuna. Maicas Linda võttis ühest kui ka teisest kastist. Kõnku sai tal 6 õuna. Mitu õuna võttis ta kummastki kastist? — Võida, millena nimetati õigelt lahendamise üht võimalust (sel korral 2+4), kirjutas õpetaja õpilaste nägemata ühele lehele. Õpilased kirjutasid siis omad arvamisest (kõik võimalused) tahvlile tulbana. Ühel õpilasel lasti avada lõpuna ka võitvõimalus, mille järele otsiti üles võitja — sama võimaluse tahvlile kirjutaja.

Igal ühel lasti individualiseerida omaette arv 7, 8, 9, 10. Lahendamise abiks anti värvilisi

nööpe. Mõned õpilased ei tahtnud enam
nööpide abi ja natuseid pääst arvutada.
Selle töö äratigija sai kaarti liitmise ja lahuta-
mise ülesannetega, millised ta oma vihk-
kandes lahendas. Nende ülesannete lahenda-
mise juure anti teised abinõud: värvilised ti-
ku taolised pümpulgad, mõnedele ka liikuvad
kuulised traatvarda järel, et nii töötamist
värskendada.

Lõpetanud arvutamisiülesanded asusid arene-
numaad õpilased „linda äpardus lugemi-
sele, mille järele ka pildi joonistasid.
Teine rühm õpilasi luges omist raamatut.
test „Üle unenägu“ Hiljem tutvustati viima-
soid tähe *õga. Lasti neil koostada sõna
õnn ja selle järgi oi, oi õnnu ilusaid, ilu-
said ja magusaid (varem õpitud salomine).
Jõudnud kõik oma tööga lõpule, mindi üle
„näitama ja vaatama, kuidas õnnu nätte
saab.“

Moodustati ümmargune ring, mis pidli kujutama
õuna. Käidi nii marssides, varvastel ja
jookstes üksteise järgi. Kõha paenutamise-
sena tehti liigutusi, kui korjatakse maast

õunuv. Shipatto nopiti neid ka puust, siis vaadati ringi, ainult pääd pöörates, kas teisi korjajaid ka kusagil näha on.

Tunni lõpus mängiti mitmesugaseid joosumänge: „kass ja hiir“, „mustameest“, „viimane paar väga“ jne.

Õpetajal tuli tihti teha märkusi õpilaste istumise kohta, nad istusid kiüruis, küll rind vastu lauda, küll hoidsid silmaol töötamisel liiga lähedal, jne.

Klassi õpilased ei ole ühepalju arenenud; mõned õpilased lahendasid raskemaid ülesandeid kui teised. Kalju sai pääd harrama kolme arvu liitmise ja lahutamise ring võrdlemisi rutta. Samal õpilasel oli nähtavasti arenenud ka kujutlusvõime, kuna ta oskas joonistada inimest paipädelgi.

Üks õpilane tarvitas vale võtla number 6. kirjutamisel, mille õpetaja kohe parandada laskis.

Luhtus kor, et üks kirjutas 9 peegelpilolis (6), mis samuti kohe parandati.

Nummer 7-nd võivad kirjutada ka ristida,
kuna see neile meeldub ehk neeruliseks
läheb.

Igale õpilasele muretses õpetaja sule vasta-
valt tema kirjutamisviisile (nii on klas-
sis umbes 4-5 liiki).

Mitmed õpilased teevad töötamisel, iseäranis
lugemisel, päi, suu ja kätega harjutusi /üks?

Märkmeid konverentsilt. Võraid sõnu tutvus-
taades peab lähtuma sõna algvormist.
Õpetaja peab õpilase tööd tunnustama
aga mitte kiitma.

Õpetaja peab
õpilase tööd
tunnustama
aga mitte
kiitma.

Individuaalse töötamisviisi juures on
lubatud, et ühed ^{näitööd} loevad kuna tei-
sed soovi järel kirjutab, arvutavad, joonis-
tavad jne. Tuleb ainult silmaspidada, et
õpilased ühemeelselt tööd ei teeks ja neid
juhataks ka teisele tööle.

2. tund algk. II klassis.

Matemaatika. õp. rel. L. Tapper.

Tunni teem: liitmine, lahutamine ja korrutamine saja piires.

Algul andis õpetaja kergeid ülesandeid pääst lahendamiseks. Ülesanded olid hästi aktuaalsed, nimelt räägiti neis päämiselt turult aiaviljade istmisest. Hiljem lasti ka õpilastel sarnaseid väikese ülesandeid ütelda. See vaimustas neid ja võideti loodi siis ülesandeid.

Pääle ülesannete pääst lahendamist lasti õpilastel omale kaart ülesannetega valida, millised rühmades tulid lahendada. Et segadust ära hoida, lasti ülesanded valida minna rühma (4) kaupa. Mõnel arenenumal soovitas õpetaja raskemat ülesannet võtta, millised tal kõrvale pandud olid. Soovijad võisid tarvitada lahendamisel ka pulgakeste abi. Kes ühelt kaartilt ülesanded lahendanud, võis valida teise kaarti, kuid võis ka

päält ülesandeid kirjutada. Üks õpilane
käis ka lava juures teist vaarti valimas,
kuid nähtavasti ei leidnud ka soovivat
ja hakkas siis ise ülesandeid moodustama.
Need erinesidki teistest, nende teguriks
olid täissajad ehk arvud mis lõppesid 50-ga.
Tunni lõppedes käsis õpetaja kodus ülesandeid
lõpetada ja päält juure kirjutada.

3. tund algx. II klassis.

Emakeel. õp. pr. Darel.

Tunni temaatika: värvide nimetused.

10 min. tunni algusest pühendati varem õpitud
lugemistükki. See, kapsapõia, hunt ja sokk.
Mindi aeda lillede värvi vaatama. Igast vär-
vist ja selle varjundist näpiti üks või ka
klassitoomiseks. Klassis näitas õpetaja närvikult
ja varjundite naupa lille ning lasi
õpilastel värvide nimetusi ütelda, mis
hiljem peälkirja all „missugused lilled
meil aias kasvavad“ kirja pandi.

Kirjutamisel juhtis õpetaja õpilaste tähelepanu mit-
muse pehmele lõpule.

Tunni lõppedes jäi töö poolele.

Märkeid konverentsilt. Vastuste kõrvarisse ütlemise
asemel võiks õpilased need paberile kirju-
tada ja siis õpetajale anda. Salajane vas-
tuse teada andmine on tarvilik, et nii
ka pikkamisi mõttejatel iseseisvalt töötamist
võimaldada.

3. x 29.

1. tund algr. IV klassis.

Emaxeel. Õp. pil. Tapfer.

Tunni tem: aegsõna olevisus.

Tunni algul kontrollis õpetaja kodutööd: üks
pähe õpitud rahvalaul ja suurte arvur-
de 100 - 10000 sõnadega kirjutamine.

Et tunni temile üle minna tuleb meile
sõnaliike, millistega oldi juba tuttav,
need olid nimisõnad ja omadussõnad.

Siis nimetas õpetaja mõne aegsana, mil-
lised õpilaste poolt kohe tegusõnadega ni-
metati. Selle järel töid ka õpilased
näiteid algul küll ainult esimese isiku
kohta, kuid pääle õpetaja vastavast
märkust rogu ainsuse kui ka mitmu-
se kohta.

Üks näide (kirjutama) kirjutati tahvlile, mida
siis oleviku püüdes pöörati. Seejuures
märgiti ära muutuv lõpp värvilise krii-
diga ja ainsus ning mitmus eraldati.
Tunni lõpus jõudsid õpilased selle tööga pa-
rajasti valmisiks.

2. tund alyn. IV klassis.
Maateadus. Õp. hra Sisand.

Tunni teem: ilmakaared.

Esitens lasi õpetaja õpilastel selitada mil-
lal tuleb tarvis ilmakaarte teadmist ja
õiget määramist. Viimased töid näi-
teid tegelkust elust. põllumehel, et
teada kust tuul tuleb puhub, mil-

le järele tihti ilma võib ennustada; veri-
mehele, samuti lundurile udase ilmaga,
et mitte vaadata õiget sihti, pe-
siis nimetati abinõusid, millega määrata il-
makaari (kompas, päike).

Mindi õuele vaatlema ja tutuma, kuidas
päikese abil ilmakaari määrata. Selleng
märgiti ära loodis seisva posti vari ^(vari õist) ja
vaadati kellaaega. Vahetähtl mindi klas-
si, et joonistada tahvile kui ka rihnu-
desse ilmakaared ja juure kirjutada
vastavad nimetused. Märgiti üles ka
abiilmakaared. Tunni lõpul minoli uues-
ti varju sihti vaatama. See oli aga
tublisti endisest eemale nihkunud. Kom-
pass asetati nii viimasele kui ka teisele
varju sihile. Õpilased märkasid kohe, et
viimane siht lähenes rohkem põhja-
lõuna sihile. Vaadati kella, ka see oli
lähenenud keskpäevale, ja õpetaja sele-
tas, et täpsel kell 12 päeval vari just
lõunast põhja suundub.

3. tund algx. I klassis.

Voimlemine. Õp. pr. Onno.

Tunni algul tehti mõningaid korraharjutusi (kahteritta, ühteritta) ja mängiti palli tunni lõpus.

Märkeid konverentsilt. Koduste tööde läbivaatamine on sooritatav teha tunni algul, ehk siis tarviduse korral tunni lõpul. Täielik kontroll kirjutatute suhtes sünnib õpetaja kodus.

1. tund algx. I klassis

10.3.29.

Matemaatika. Õp. pr. Butkovsky.

Tunn

Tunniteemiks oli arvutamise harjutamine. Kõs teatava hulga ülesandeid lahendanud oli, tehti ülesanded lii-

kuvad numbrid kuni 50-ni järjestada.
kes jõudis, kandis nael nui na vihnudes-
se.

Tunni lõppedes katkestati töö ja õpetaja korjas
vihud omakätte, läbivaatamiseks.

2 ja 3. tund algk. I klassis.

Emanceel. Õp. pr. Siin.

jatutati eelmise tunni tööd. Nüüklit dramatiseeriti kogu klassiga õpitud tükki „Päisurceste minex“. See aga ei õnnestunud päris hästi, kuna osa õpilasi olid tüki hästi ära õppinud ja tahtsid omi coxusi ja võimeid esile tuua rippudes rututama ja nii teised, kes vast pikaldasema mõtlemisega ehk ^{valitud} olid tükk veel hästi käes said hääldada ainult sõnade lõppsilpe.

Edasi töötati kahe rühmaga, kus vanem rühm jätkas tööd samas sihis — dramatiseerides vähem õpitut tükki „Maggar õun“ ja nooremad kuulasid seola

päält. Dramatiseerimine sündis alguse raamatu sõnade järel, hiljem pärast omaõn-
nudega. Selle tüki puhul jaotati osad aga
üksikute õpilaste vahel ja mitte enam koo-
ris ei dramatiseeritud. Ettekandmisel tu-
li „linnul“ laulda, milleks kasutati õpi-
tut laulu. Arturil õnnestus võrdlemisi häs-
ti oma „komponeeritud“ viisi ettekandmi-
ne, ja mitmed teised olid osavad dra-
matiseerimises.

Järgmisena kirjutas vanem rühm eelmisel
korral pooltli jäänud tükki, millise õpeta-
ja ka nüüd oli tahvile kirjutanud
asja kättentud vihkudesse. Noorem rühm
hüüas lugema kätte juhutatud tükki.
Lõpetanud selle, koostasid ^{nimesid} sõna linnu-
tset tähtedest, kusjuures oli nõue, et nimed
sisaldagu l tähte. Mitmed õpilased ei
olnud aga töös iseseisvad, kuna nimi
Helgi oli just ühe töö mõjul ka mitmes
teises töös ^{sama} keega kirjutatud — „Helki“.
Vanem rühm kirjutanud tüki jagas ^{süü} sõnad
loodjoontega silpidena, kus õpilane tegi seda
ka tahvilil. See tegi aga kirjaks ja sega.

sexo üksikud sõnad. Vaadati läbi ka kirja-
märkeid, kus tundmatuks osutus ainult se-
minolon. Nooremast rühmast üks õpilane
tahtis kirjutada "ülo", kuid neid ei olnud
veel ü tähega tutvustatud; kohe õpetaja
kirjutas tahvile ühe ü ette ja lasi siis
terveni nooremal rühmal seda tahvli
juures harjutada.

Tunni lõppedes vahestati töö.

Märkeid konverentsilt.

1. Mida noorem õpilane, seda sagedamini
juhtub, et kirjutab ühte, kuna loeb teist.
Selle ärahoidmiseks tuleb nõuda õpilastelt
tähelepanelikkust läbilugemist, mis ta kirju-
tanud.
2. Näiteid tahvile kirjutada ainult mini-
maalne arv, mis muidugi on aine
rahnusest, et mitte ilmaaegu aega kulutada.
3. puhatustei "vaata", "leia", "näita", jne., tuleb
täiendada lähima selitusega: "värvi",
"suurust", "aega", "kupi".
4. Laste vaatlused on tihti ebatäpsed. Näi-
teks sipelga jalad on joetatud kõrvale ne-

ha asade pääle.

5. lugemisel ette tulevaid vigu võib parandada mitmel viisil: lugemise keesel kohe raatgemise korral anda märkuv hiiüda vigai ehk muud; parandust võib teha ka luge-
mise lõpul. Viimane on soovitavam just vanemate õpilaste lugemisel tarvitada (ei ole nii segav). Noorematel õpilastel ei ole aga meelepidamine sarnasel kujul arenenud ja nii tuleb nende lugemisel tarvitada enimest parandamise viisi.

6. Võõrkeele tunnis tuleb rääkida võimalikult õpitavas keeles ja arusaamatuks jäänud raskemad laused ka emakeeles korrata.

BESTI PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND

1. tund harjutuskooli II klassis.

17. okt 1929.

Päevateem: kingsepp ja selle tööriistad ning töö.

Kõlblusõpetus. Õp. pr. Davel.

Tunni teem: puhtus ja korralikkus.

Sissejuhatusena kontrollib õpetaja kas õpilaste raamatud vihud on korras ja puhtad, paberid ümber. Nii mõnelgi leitakse nad

ebakorras.

Järgmisel töömomentil annab õpetaja õpilastel
le valida kolmest kuuni neljast lühisest
jutustestist meeldivama ühe ka meeldiva-
ma ^{kirjand} teemiga jutu lõpul.

Jutune läbiloetud ja teem valitud, tehakse al-
guust kirjandit kirjutamisega. Enne tunni lõp-
pu lastakse üheksa õpilastel, kes juba sel-
legi tööga valmis, oma töö ette lugeda. Teis-
tele jäetakse töö kodus lõpetada.

2. tund algk. Töölamis.

Emameel. Op. pr. Taval.

Tunni sihiks on harjutada õpilaste lugemist ja
tutustada neid kingsepa tööriistadega.

Algab võidulugemine vähe rühma vahel. Lugemis-
palaks on "kingsepa lõplik", kus jutt korraldust
kingsepa. Lugemine toimub järgmiselt: õpilane
lugeb ühe osa, parandatakse esijoonest teh-
tud vead (kui neid on), siis hinnatakse ühi-
selt, kusjuures arvestatakse vigade rohkusega
ja rõhutamise. Hinnang märgitakse luge-
ja poolt oma rühmanumbri alla (+hästi,
0 - rahuldav ja - nõrk). Lõppkonkursside tehakse.

se algebraliselt märkide koondamise kaudu.

Selle järgi loeb õpetaja ise (vahelduseks ja kas selguse mõttes) jutu ringsepp hiiglane. Jutu sisu ja ettekanidmine äratab õpilaste huvi ja nad teevad mitmesuguseid märkusi ja võrdlusi hiiglase kehahituse ja tööriistade suuruse kohta.

Lugemise lõpul harutlesid õpilased mistsuguseid tööriistu tarvitas hiiglane. Õpilased nimetasid ka neid tööriistu, mida tänks nimetatudki ei olnud, see põhjustas õpilaste harutlemise juhtimist üldiselt ringsepa tööriistadele. Vaba õppijutt oli hästi elav ja õpilased töid sisse isegi Pat ja Pata-sõnu.

Tunni lõpuni on veel mõned minutid aega ja õpilased liiavad sõnu millide lõpp "-laine" nagu sõnas "hiiglane". Kodu- seks ülesandeks antakse ^{tööd} töid jätkata jөн ja soovi kohaselt ning sõnadele kirjutada ka laused.

3. tund algk. II klassis.
Matemaatika. Ep. pr. Budkovski.

Tunni sihiks tutvustada õpilasi mitmesuguste jalanõude hindadega ja samuti ka saapavremide hindadega. Kroonid sentides ja ümberpööratult. Sissejuhatusena tuletatakse meele milliseid jalanõusid kandis hiiglane, võrreldakse neid omade jalanõudega. Ühel õpilasel lastakse omi jalanõusid ka klassi es näidata. Alla alles käesolevaks kooliaastaks ostetud ja maksnud tervelt 900 senti. Õpetaja küsib koke, kuidas seda 900 senti teisiti, lühemalt või rohkem ütelda. Mitmed hääldused koke "9 kr." üteldi või mõningaid arve sentides ja kroonides. Pärast seda näitab õpetaja kaasa toodud mitmesuguste jalanõude pille ja ühiselt hinnatakse neid. Tihti ütlevad õpilased kallis või odav hinna, kuna on seda kuulnud koolustelt, vead ja raskused tennisid harub- & harvem ettetulevate jalanõude puhul, ehk millega neil vähe kokkupuutumist.

Hinnati ka mitmesuguseid saapavreme, mis ka õpetaja oli klassi toonud. Nendelegi hin-

du teadsid õpilased kaunis täpselt.

Tutorunud kreemide hindadega, korrati neid ja hakati pääd nende hindu lüüa, kusjuures õpetaja ei ütelnud arve vaid näitas ainult üksikuid karpe mitmesugustes kombinatsioonides.

õnne tunni lõppu koostati tahvile, hiljem ka vihikudesse, jalarõõde arve.

Märkeid konverentsilt

1. Noorematel õpilastel ei tule lasta üksikuid sõnu teatavat liini väljakirjutada, vaid terved laused ja need sõnad ainult ära märkida (allakriipsutades jne.), kuna nad ei suuda leida veel sõna algvormi.
2. Õpetajal tuleb lugemispäta ettekandmisel anda aega õpilastel süvenemiseks loetuse ja arusaamatuste lahendamiseks.
3. V, V klassil on veel kaardi lugemise omus võrdlemisi väike, seepärast peaks sellenoh-ta ülesanded hästi lihtsaks olema.
4. Matemaatikas on võimalik lasta koostada ülesandeid neljal viisil: 1. õpetaja ise koostab ülesande, 2. õpilased koostavad.

vabalt ülesandeid, 3. õpetaja annab õpilastele ainult aine, ja viimased leiavad ainult vastavaid arvut. 4. raskeim — õpetaja annab arvud ja tuleb leida vastav aine.

5. Võrdlusega määrata üles ridade arv, aga mitte määrade koondamist tarvitada.

1. tund algk. I klassis.

Matemaatika. Õp. pr. Budkovski.

Õpilastele anti viis kätte ja nad hakkasid kaartidelt arvutamist jätkama (liitmise ja lahutamise ülesanded) 20-ne piires üksikuid õpilastel lasti ka arvutamiskäiku kogu klassile seletada.

Ülesandeid lahendati tunni lõpuni ja koduses ülesandeks jäi pooltali kaart lõpetada ja soovijad said ka uusi kaartide piiratud arvul (1-2), et neile töö mitte noormaraks ei saaks.

6m. 2. tund algk. I klassis.

3maxul. Õp. pr. Siin.

Üks õpilane oli klassi toonud kimbua lilli. Õpe-

taja andis nüüd juhatusi, kuidas loigatud lilled vanem värsked seisavad. Mõningaid juhatusi teadsid ka õpilased ise teema.

Töötamine algas kahe rühmaga, kuujuures vanem rühm omanorda kolmeks jagunes ja koduõpitud tünni. On veel aega omavahel viiseldes lugema hakkas, kuna noorem rühm seda pealt kuulas. Putuke kirjeldas ühe hooletu õpilase kodustest toimingutest.

Loetud lugemispala lasi õpetaja paaril vanemarühma õpilasel jutustada, mis ta elu pärast lõunat tegi. Üks jutustas väga huvitavalt, kuid enamikkude algus oli täiesti sarnane (ühed sõnad). Hiljem jutustasid ka nooremad õpilased mis nemad tegid.

Kui vanem rühm hakkas samale temale kirjutama, koostasid nooremad ainult üksikuid tegusõnu, mis nad kodus teevad (hüppan, laulan, mängin). Samad sõnad pidid nad ka tahvlile kirjutama. See aga ei õnnestunud hästi, kuna õpilased ei osanud korralikult tahvlile veel kirjutada.

Tunni lõppedis katkestati töö.

3. tund algx. I klassis.
Emakul. õp. pr. Sire.

õelmise tunni jätkamine. — Noorem rühm
 luges ette, mis oli keegi ladinud, samuti
 ka vanemast rühmast luges mõni oma
 töö ette. Siin selgus aga huvitav asi: et
 see töö oli klassis alles esimene kirjand,
 oli ta paljudel täitsa kirjavahemärki-
 deta kirjutatud, kuid leidus ka õpilane
 kes isegi komat oli osanud tarvitada.
 Õpetaja võtis tööd koju läbivaatamiseks.
 Järgmisena seletas õpetaja, et ega me kodus
 ükski ^{ei} mängi ja mängi, vaid teeme ka
 muud. Kohe hakkas üks õpilane sele-
 tama, kuidas ta kodus ka ema aitab.
 See sai üleminekuna laulu „Tüü talu
 tütrekene“ õppimiseks. Mõni õpilane oskas
 seda laulu ja luges teistele ette. Sil-
 jem õpeti ^{koos} ^{koos} sõnad selgus. Ühel õpi-
 lahel ^{koos} ^{koos} seda laulu ka laulda. Muid
 katsusid ka teised laulda ja pea oli
 laul võrdlemisi käes, ühtlasi oli ka tund
 lõpul.

Märkeid konverentsilt.

1. Õpetaja oma soovi järel võib ütelda õpilastele nii „sina“ kui ka „tui“. Ühe kooli piirides on muudugi soovitatavam ühte vormi tarvitada.
2. Alati ei tarvitse tööd ja tööjuhatusi trükitult ettevalmistada. Tihti pole see võimalin ja individuaalse tööviisi juures on koguni soovitatav et tööjuhatus oleks kirjalik, seega ka hästi mitmekesine.
3. Õpetajal on vajalin kontrollida ^{ajaloo} õpilaste iseseisvalt töötamist, see ei tohi sündida aga pää juure ajamisega, vaid õpetaja peab mõeldamises töö käiku juhtama.
4. Kus nõutakse õpilastelt uloseisustamist, siäl tehnu nad seda korralikul, süstematilises koguni pingist välja.

did

kõrvalt

7. nov. 19.

1. tund algk. I klassis.
Matemaatika. Gp. Laane.

Tunni tem: rööpnüliku pindala. - ^{tundi}fatnati celmist
 Õpetajal olid kirjutatud tööjuhatus tahvlile,
 mille järele õpilased kohe tööd algasid, kus-
 juures õpetaja kogu aeg kontrollis ja jäl-
 gris õpilaste tööl.

Kes antud tööga valmis sai, pidi mõtlema,
 kus tegelikult elus on meil tegemist
 rööpnülikutega. Näitena leiti ainult pipar-
 kook. Leiti ka põhjusi, miks neid nii vähe
 leidub; üldine otsus oli, et nad on eba-
 praktilised. Õpetaja tõi näitena, et ka
 maalapp võib olla rööptahuka kujuline.
 Laskiski ühel õpilasel maalappi kujuta-
 vat rööpnülikut tahvlile joonistada ja
 teisel jälle vastavad arvud (h ja a).
 Peab tähendama, et armude vahetõrd
 oli äärmiselt hästi õnnestunud võr-
 reldes joonisel h ja a suhet.

Õnne tunni lõppu suudeti raevalt teha alguot
 kätte jagatud papist rööptahukate ja riist.

külinute pindala arvutamise ja 8-diaar täpusega.
koduseks ülesandeks jäigi võimast lõpetamine.

2. tund algk. I klasis.
Saksa keel. 6p. prl. Onno.

Tunni teemaks oli mõningatele magamistoa asjadele
saksa keelse nimetuse leidmine.

Sellens oli õpetaja klassi toonud mitmesuguseid
asju (peegel, hamm, küünel, suupesu-
aine). Paljuole asjade saksa keelsed nime-
tused leidsid õpilased ise, olgu siis, et
~~sai~~ vääratuseid artiklite määramisega,
kui mõni tuli ka õpetajal ütelda.
Eelasi töötati kahes rühmas. Vanem rühm kir-
jutas näiteid: „Auf dem - 40?“

„ „ der - „

Teine rühm luges samal ajal võimalikult
vaise häälega õpetaja juhatusel.
Lõpem vahetasid rühmad osasid: noorem
rühm hakkas kirjutama mingisuguseid
näiteid, kuna vanemad õpilased luge-
sid ja ühtlasi ka tõlkisid uut tüüpi.
Koduseks ülesandeks anti tuua näiteid üksi-
kute sõnade pääle (moodustada lauseid).

3. tunol algk. Tüklassis

Ajalugu. Õp. prl. M. Tapfer.

Tunni algul harutati ühiselt teo ja päris-
orjuse aegset eestlase elu. Hiljem tehti
kirjand valitud temile, kas "Teoorja elu
mõisas ja oma kodus" ehk "Pärisorjuse
kaotamise eelalg".

Tunni lõppedes käsitsi õpetaja ka teisele tee-
mile kodus mõelda.

Märkeid konverentsilt.

1. Klassis päästarvutamise harjutus võib sün-
dida ainult rühmade kaupa, kus õpi-
laste võimel seosuhtes enamvähem sar-
nased; ehk siis säada üles arvutamise
tabelid, ehk ise mõni hulk neid tahvli-
le kirjutada ja õpilased lahendades
kirjutavad ainult vastused paberile, mi-
da õpetaja hiljem kontrollib. See või-
maldab ka pikaldasemalt mõtlejail
töötada ja ei taxista ka kiirel arvu-
tajate tööd.

2. Võrkuella tundidel esitades uusi aegu, et

Mater

rikastada kindlamalt sõnatagavaraga, tuleb vastavale sõnale ka kirjalikku või vähemalt tahvritel anda. Tegemise selgitamisel on soovitav teha ka vastav liigutus, kui see võimalik.

3. puhul kui ^{mõned} õpilased õpetaja poolt jutustatavat juttu tunnevad, tuleks viimasel teha vastav märkus järgneva töö kohta, see paneb neid kas tööle, ehk sunnib neid tähelepanelikult kuulama. Näiteks: hiljem joonistame selle tüüpi järel.

Täiesti korras.

VF
4. XII. 23